องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก
อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี 25000
โทรศัพท์ 0 3721 8780

ประชากร

10,508 คน (ชาย 5,031 คน หญิง 5,477 คน)

พื้นที่

56 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 14 หมู่บ้าน)

รายได้

36,315,671.29 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

26,527,554 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายบุญศรี จันทร์ชัย	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก
2. นายอุดม ตระกูลษา	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก
3. นายเอกชนินทร์ เซ็นนันท์	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 21 คน
หญิง จำนวน 7 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก เป็นพื้นที่ราบเชิงเขา ติดกับเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ 56.303 ตารางกิโลเมตร หรือจำนวน 35,189 ไร่ มีพื้นที่ตอนบนเป็นเทือกเขาสูง พื้นที่ตอนกลางเป็นชุมชนเมือง ถูกคั่นด้วยแนวถนนสุวรรณศร พื้นที่ตอนล่างเป็นที่ลุ่มและพื้นที่การเกษตร มีการระบายน้ำจากเทือกเขาสูงทางทิศเหนือลงมาทางทิศใต้ ผ่านพื้นที่ตอนกลางที่เป็นชุมชน และพื้นที่การเกษตร ลงสู่แม่น้ำบางปะกงทางทิศใต้ อาชีพหลัก ทำสวน ไม้ดอกไม้ประดับ ทำไร่ ทำนา

โดยองค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก ***มุ่งเน้นการสร้างระบบการทำงานแบบเครือข่ายเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น และให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านการบริการสาธารณะ ให้สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากที่สุด*** ซึ่งการบริหารจัดการบริการสาธารณะ มีการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างกันและมีกลไกประสานความร่วมมือทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ความเป็นเลิศหรือความโดดเด่น ใน***การเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม*** ของตำบลดงขี้เหล็ก คือ การมีส่วนร่วมบริหารจัดการสาธารณะทุกภาคส่วน ผู้บริหารท้องถิ่นจะไม่เข้าไปควบคุมกำกับดูแลโดยตรง แต่จะกระจายอำนาจหน้าที่ให้องค์กรเครือข่าย ดำเนินการแทน ทั้งสถานที่และงบประมาณ หรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ในการแก้ไขปัญหาหรือการขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุผล

แนวคิดและหลักการบริหารเครือข่าย มีดังนี้

1. การกระจายอำนาจที่เป็นหน้าที่ของท้องถิ่น
2. การสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการสาธารณะ
3. การตรวจสอบพื้นที่ เพื่อหาสาเหตุของความต้องการและปัญหา
4. การสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีการบริหาร
5. การสร้างประชาธิปไตยในท้องถิ่น คือ สร้างเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาพื้นที่

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ *ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม* ของตำบลดงขี้เหล็ก ที่โดดเด่น ได้แก่

โครงการการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม

ชุมชนตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 35,189 ไร่ มีพื้นที่ติดกับเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ประกอบด้วย 14 หมู่บ้าน มีประชากร 10,508 คน 2,224 ครัวเรือน พื้นที่ตำบลดงขี้เหล็กมีอาชีพหลัก คือ การทำสวน ไม้ดอกไม้ประดับ ทำไร่ ทำนา แต่กลับประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรช่วงฤดูแล้งของทุกปี เมื่อถึงฤดูฝนน้ำจะท่วมบ้านเรือนเป็นระยะเวลา 4 วันถึง 1 สัปดาห์ เนื่องจากไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อรองรับน้ำฝนที่ตกลงมา จึงเกิดแนวความคิดในการแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำ โดยน้อมนำศาสตร์พระราชาด้านการพัฒนาแหล่งน้ำที่ยั่งยืนมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการจัดทำแหล่งน้ำใต้ดิน เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง ในรูปแบบของธนาคารน้ำใต้ดินระบบเปิดและระบบปิด ในพื้นที่ตำบลดงขี้เหล็กและประสานความร่วมมือในการดำเนินการจากทุกภาคส่วนจนถึงปัจจุบัน

การทำแผนที่ทำมือของทุกหมู่บ้านเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยจากความร่วมมือ พอช. มูลนิธิอุทกพัฒน์ สสนก.

การดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมและผลสำเร็จ

1. โครงการรณรงค์ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำธนาคารน้ำใต้ดินตำบลดงขี้เหล็กเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยประจำปีงบประมาณ 2561

องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก ร่วมกับ กรมชลประทาน สนับสนุนทางด้านวิชาการและการตรวจสอบปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำพร้อมทั้งช่วยเหลือ เกษตรกรในการปล่อยน้ำจากอ่างเก็บน้ำค่ายจักรพงษ์ (อ่างเก็บน้ำเขาอีโต้) กรมป่าไม้ สนับสนุนในด้านความรู้ทางวิชาการซึ่งเกี่ยวข้องกับการปลูกป่าและดูแลรักษาต้นน้ำของชุมชน กรมพัฒนาชุมชน สนับสนุนทางด้านวิชาการและด้านความรู้ในการบริหารจัดการน้ำในเบื้องต้นพร้อมทั้งชี้แจงและวิธีการพัฒนาต่อยอด สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) สนับสนุนด้านวิชาการและองค์ความรู้ ในการให้ความรู้ทางวิชาการในด้านการจัดการน้ำ ดิน ป่า พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการสำรวจพื้นที่เพื่อสนับสนุนในการจัดทำแผนที่ทำมือ ธนาคารออมสิน ธกส. สนับสนุนเรื่องงบประมาณ มูลนิธิอุทกพัฒน์ ให้ความรู้ทางด้านวิชาการองค์ความรู้เรื่องดิน น้ำ ป่า และสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการน้ำภายในตำบลดงขี้เหล็กตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนงบประมาณอบรม เช่น การบวชป่าอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ ภาคประชาสังคม ดำเนินการจัดทำแหล่งน้ำใต้ดินเพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง โดยจัดทำธนาคารน้ำใต้ดินระบบเปิด และระบบปิด ในพื้นที่ตำบลดงขี้เหล็ก โดยน้อมนำศาสตร์พระราชาด้านการพัฒนาแหล่งน้ำที่ยั่งยืนมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำร่วมกัน

2. โครงการจัดทำฝายทดน้ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในฤดูแล้ง ปีงบประมาณ 2561

องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก ร่วมกับ กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ สนับสนุนทุนและงบประมาณโดยตรง พร้อมทั้งสนับสนุนแรงงานและกำลังพลจากทหารในการสร้างฝายภายในตำบลทั้ง 14 หมู่บ้าน บริษัทฮอนด้า กองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทยและบริษัทเครื่องดื่มกระทิงแดง สนับสนุนงบประมาณการจัดการน้ำ ในการจัดทำฝายชะลอน้ำหรือฝายเรียงหิน กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลดงขี้เหล็ก สนับสนุนแรงงานและงบประมาณในการประกอบอาหารสำหรับเพื่อเลี้ยงประชาชนเป็นตัวชะลอความเร็วของน้ำในฤดูฝน เพื่อให้มีน้ำไว้ใช้ทำการเกษตรในฤดูแล้ง

3. กิจกรรมขุดลอกคลองเพื่อเปิดทางระบายน้ำ

องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก ร่วมกับ กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ สนับสนุนทุนและงบประมาณโดยตรง พร้อมทั้งสนับสนุนแรงงานและกำลังพลจากทหาร ในการขุด

ลอกคลอง ภาคประชาสังคม ดำเนินการขุดลอกคลองระบายน้ำและกำจัดวัชพืช บริเวณลำราง ในเขตพื้นที่ตำบลดงขี้เหล็ก เพื่อเป็นการเปิดทางระบายน้ำ ป้องกันปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูฝน

4. กิจกรรมจัดทำโซลาเซลล์แบบลอยน้ำในพื้นที่อ่างเก็บน้ำเขาชีปิด

องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก ร่วมกับ ปตท.สนับสนุนในด้านงบประมาณและองค์ความรู้ทางวิชาการ ด้านการจัดการน้ำและพลังงานทดแทน สำหรับการจัดทำพลังงานแสงอาทิตย์หรือโซล่าเซลล์ แบบลอยน้ำในพื้นที่อ่างเก็บน้ำเขาชีปิด ซึ่งเป็นการนำระบบโซล่าเซลล์มาใช้ในการสูบน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตร ช่วยลดการระเหยของน้ำ เนื่องจากตัวแผงลอยอยู่บนผืนน้ำ ช่วยการไหลเวียนและเพิ่มปริมาณออกซิเจนในน้ำ ช่วยเพิ่มคุณภาพน้ำและเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำ เป็นชุมชนมีพลังงานทางเลือกและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

อีกทั้งชุมชนมีส่วนร่วมจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาแหล่งกักเก็บและสำรองน้ำในพื้นที่ด้วยสระน้ำประจำไร่นา หรือที่เรียกว่า “เขื่อนใต้ดิน” ทำให้มีน้ำใช้ในยามฝนทิ้งช่วง มีการบริหารจัดการประตูน้ำและเชื่อมต่อคลองสาขา เพื่อกระจายน้ำเข้าสู่พื้นที่การเกษตร อย่างทั่วถึง เกษตรกรสามารถทำการเกษตร ปลูกพืชผัก ผลไม้หลายชนิดและเลี้ยงปลา ใช้บริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นประจำปี 2561 ในด้านนวัตกรรมการบริหารจัดการและการให้บริการประชาชนใน “โครงการธนาคารน้ำใต้ดิน” จากพลเอกประยุทธ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2561 ที่ผ่านมา

ความสำเร็จของโครงการ

โครงการการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมประสบความสำเร็จอย่างมาก หมู่บ้านมีน้ำเพียงพอสำหรับอุปโภคบริโภคและการทำการเกษตร โดยที่ปัจจุบันสามารถแก้ปัญหาได้ทั้งเส้นคลองและแก้มลิง คิดเป็นพื้นที่ 10,914 ไร่ 398 ครัวเรือน ครอบลุมพื้นที่หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 8 หมู่ 10 หมู่ 11 และหมู่ 14 จำนวน 10,914 ไร่ ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำได้ 100 เปอร์เซ็นต์

การต่อยอดในอนาคต

ผลักดันให้เครือข่ายภาคประชาสังคม เข้ามามีบทบาทเป็นองค์ประกอบหลักในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาน้ำ เพื่อให้ประชาชนตำบลดงขี้เหล็กสามารถพึ่งพาตนเองได้ เกิดวิถีการ

ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้ชุมชนมีความมั่นคงด้านน้ำ อาหารและรายได้อย่างยั่งยืน

โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกช่วงวัย

ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้สถาบันครอบครัวเกิดปัญหาทั้งในด้านความสัมพันธ์และความผูกพันระหว่างบุคคลในครอบครัว ซึ่งกลายเป็นปัญหาสำคัญของชุมชนและสังคมในทุกช่วงวัย อาทิ วัยเด็กปัญหาที่พบคือ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร คุณแม่วัยใส ตั้งครรภ์ไม่พร้อม วัยทำงาน ปัญหารายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ วัยชรา ปัญหาซึมเศร้า มองตัวเองไร้ค่า ปัญหาด้านสุขภาพกายและใจ และปัญหาที่พบทุกครัวเรือนคือ ปัญหาหนี้สินทั้งในระบบและนอกระบบ องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก จึงทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบูรณาการความร่วมมือ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้การสนับสนุนและเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายสถาบันครอบครัว เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ได้แก่ เครือข่ายศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลดงขี้เหล็ก เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนตำบลดงขี้เหล็ก เครือข่ายชมรมผู้สูงอายุตำบลดงขี้เหล็ก เพื่อประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนครอบคลุมทุกกลุ่ม

การดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมและผลสำเร็จ

องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก บูรณาการความร่วมมือระหว่างเครือข่ายภาคประชาสังคมกับส่วนราชการ จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนทุกกลุ่มอายุ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่ง ให้มีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตและสามารถฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขผ่านการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมและผลสำเร็จ

1. โครงการครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง

องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก ร่วมกับ เครือข่ายศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลดงขี้เหล็ก จัดทำโครงการครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง เพื่อให้ทุกคนในครอบครัวเกิดความรักสามัคคี มีความอบอุ่น ลดการเกิดปัญหาภายในครอบครัว

2. โครงการศูนย์พัฒนาครอบครัวส่งความห่วงใย สานสายใยสู่ชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก ร่วมกับ เครือข่ายศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน

ตำบลดงขี้เหล็ก จัดทำโครงการเยี่ยมบ้านประชาชนที่มีฐานะยากจน โดยลงพื้นที่เยี่ยมเยียน พูดคุย ให้กำลังใจและนำของใช้ที่จำเป็นไปมอบให้แก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่ตำบลดงขี้เหล็ก

3. โครงการตำบลต้นแบบห่วงใยไม่ทอดทิ้งกัน

องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก ร่วมกับ ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดปราจีนบุรี ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก คนไร้ที่พึ่ง ให้มีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตและสามารถฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ ตลอดจนความเป็นอยู่ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

4. โครงการเยาวชนวัยใส ใส่ใจทำดี Teen to be good

องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก ร่วมกับ เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนตำบลดงขี้เหล็ก จัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม โดยจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างครอบครัว เพื่อนบ้านและชุมชน เพื่อพัฒนาให้เด็กและเยาวชนเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง เป็นกำลังที่เข้มแข็งมีคุณภาพต่อไปในอนาคต

5. กิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุตำบลดงขี้เหล็ก

องค์การบริหารส่วนตำบลดงขี้เหล็ก ร่วมกับ เครือข่ายชมรมผู้สูงอายุ เครือข่ายศูนย์พัฒนาครอบครัว และเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนตำบล จัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพของเครือข่าย ในโครงการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีวันสงกรานต์และวันผู้สูงอายุแห่งชาติ

6. โครงการบ้านมั่นคงชนบท

แก้ไขปัญหาที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของคนยากจนในพื้นที่ตำบลดงขี้เหล็ก จำนวน 47 ครัวเรือน

7. โครงการบ้านพอเพียงชนบท

ซ่อมแซมบ้านให้กับผู้ยากไร้ในพื้นที่ตำบลดงขี้เหล็ก จำนวน 60 หลัง

การต่อยอดในอนาคต

เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายสถาบันครอบครัว เยาวชน และผู้สูงอายุ ให้มีองค์ความรู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการทำงานในรูปแบบเครือข่ายของตนเอง มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน และมีศักยภาพในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามกระแสสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป